

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 ПЖ 6530/19
16.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Младена Николића, председника већа, судија Драгана Драговића и Светлане Ђуровић, чланова већа, у парници тужиоца Предузеће за издавачку делатност „ЛАГУНА“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Александар Дојчиновић, адвокат из Београда, против туженог „NPC INTERNATIONAL“ Друштво за трговину и услуге Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина, чији је привремени заступник Јелена Алексић, адвокат из Београда, ради дуга, вредност предмета спора 6.074,90 Еур, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 1540/18 од 24.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 16.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

I - ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 1540/18 од 24.09.2019. године, у ставу I изреке.

II - ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА жалба туженог, **ПРЕИНАЧАВА** решење о трошковима поступка, садржано у ставу III изреке пресуде Привредног суда у Београду П 1540/18 од 24.09.2019. године, којом је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 159.890,00 динара, и **РЕШАВА**:

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова парничног исплати износ од 131.035,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

III - ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, у ставу I изреке усваја се тужбени захтев тужиоца и обавезује тужени да тужиоцу исплати износ од 6.074,90 Еур, са каматом по референтној каматној стопи Европске Централне Банке почев од 04.12.2017. године, па до исплате. Ставом II изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у ком је тражио да суд обавезе туженог да тужиоцу исплати камату у износу од 6.074,90 Еур, почев од 03.06.2015. до 03.12.2017. године, као неоснован. Ставом III изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 159.890,00 динара.

Против наведене пресуде, побијајући је у ставу I и III изреке, жалбу је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и

погрешне примене материјалног права. У жалби се наводи да је првостепени суд начинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку и да пресуда има недостатака због којих се не може испитати. Даље се указује да је Извод отворених ставки сачињен на дан 31.12.2015. године, да је потписан и оверен печатима тужиоца и туженог, али да је тужилац, сагласно одредби члана 18. Закона о рачуноводству, пропустио да докаже постојање обавезе туженог према тужиоцу, будући да тужилац није доставио ИОС за 2016. као ни за 2017. годину, па првостепени суд није могао на правилан и законит начин да донесе одлуку у овој правној ствари. Уколико се тужилац већ позива на дуговање туженог и током 2016. године, требао је да достави и доказ што тужилац није учинио. Даље се истиче да исказ сведока АА, коме суд поклања веру, није поткрепљен доказима, како првостепени суд наводи, јер постоји пропуст у смислу недостављања комплетне документације која би потврдила постојање обавезе туженог (након 2015. године). Уговором о купопродаји није регулисано питање доцње, као ни питање уговорене камате, те тужилац неосновано потражује камату од туженог. Даље се побија одлука о трошковима, јер трошкови привременог заступника укупно износе 36.000,00 динара, колико је опредељено, а уплаћен је предужам за привременог заступника од 70.000,00 динара. У смислу жалбених навода, предложено је да се жалба усвоји а првостепена пресуда укине.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично неоснована, а делимично основана у односу на одлуку о трошковима.

Побијана пресуда донета је без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени суд, пази по службеној дужности.

Насупрот жалбеним наводима туженог, првостепена пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Наведено из разлога, јер је првостепени суд за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, а разлози који су дати нису међусобно противречни, нити су провречни изведеним доказима. Стога, првостепена пресуда нема недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, у овом спору мале вредности тужилац као продавац и тужени као купац закључили су Уговор о купопродаји од 24.02.2015. године, а предмет уговора је купопродаја књига, брошура, публикација и другог штампаног материјала из издавачког програма продавца за потребе купца. Уговором је предвиђено место уговара у складишту продавца где се врши пријем робе, а продавац ће одобрити купцу нето цене утврђене важећим ценовником продавца за време сваке испоруке, док је рок за плаћање 90 дана од преузимања књига.

Из јединствене царинске исправе, првостепени суд је утврдио да је иста издата 05.03.2015. године, да је пошиљалац тужилац, а прималац тужени, да је подносилац исправе „Александар Шпедиција“ д.о.о. Београд, да је предмет пошиљке 100 колета књиге Фајронт у Сарајеву по фактури бр. 13/15.

Из међународног товарног листа бр. 0118435 утврђено је да је пошиљалац „Лагуна“ д.о.о. Београд, а прималац тужени, да је пошиљка преузета у Београду 05.03.2015. године, да је врста робе 100 колета књиге „...“ по фактури ..., да је превозник „Центро – прес“ Бјелјина а возач ББ.

Из девизног рачуна – отпремнице бр. 13/15 утврђено је да је издат 04.03.2015. године од стране тужиоца овде туженом а да је рачун издат на име испоруке 2000 комада књига „...“ – ВВ по појединачној цени од 3,04 Eur, и да је укупан износ за наплату на фактури 6.074,90 Eur, са валутом плаћања 02.06.2015. године.

Из Извода отворених ставки на дан 31.12.2015. године, утврђено је да је тужилац обавестио туженог да је према стању у пословним књигама тужиоца дуговање туженог према тужиоцу 6.074,90 Еур, а Извод отворених ставки потписан је и оверен печатима тужиоца и туженог.

Тужилац је опоменом пред утужење од 14.07.2016. године обавестио туженог да постоји неизмирено потраживање према тужиоцу у износу од 6.047.90 Еур, по девизном рачуну – отпремници бр. 13/15 од 04.03.2015. године и Извод отворених ставки од 31.12.2015. године, и позвао туженог да у року од 5 дана од пријема опомене измири дуг.

Из исказа сведока АА, утврђено је да је запослена код тужиоца од године на месту ..., да јој је познато да су тужилац и тужени били у пословном односу, да 2015/2016. године тужени ништа није платио тужиоцу, па је послат Извод отворених ставки на дан 31.12.2015. године и да је тужени потврдио дуг и вратио извод са оригиналним печатом путем поште.

Ценећи приговор застарелости, првостепени суд је нашао да је исти неоснован јер је валута плаћања по фактури 13/15 била 04.03.2015. године, датум доспећа 02.06.2015. године, што значи да сходно члану 361. став 1. Закона о облигационим односима, застарелост потраживања почиње да тече првог дана после дана када поверилац има право да захтева испуњење а то је 03.06.2015. године, а тужба је поднета 27.03.2018. године, те није протекао рок застарелости од 3 године из члана 374. став 1. Закона о облигационим односима.

Ценећи приговор недостатка пасивне легитимације истакнутог од стране туженог, првостепени суд је нашао да је исти неоснован, јер према изведеним доказима неспорно је утврђено да између парничних странака постоји пословни однос – однос по основу Уговора о продаји књига.

Првостепени суд на крају закључује да је тужилац по основу Уговор о купопродаји, извршио своју обавезу, тј. испоруку 2000 комада књиге „...“, да је издао туженом девизни рачун – отпремницу бр. ... од године на износ од 6.074,90 Еур, да је тужени био упознат са обавезом према тужиоцу, с обзиром да је потписан ИОС од стране парничних странака, а тужени није оспорио исказано стање дуга из Извода отворених ставки.

Из наведених разлога, првостепени суд усваја тужбени захтев позивајући се на одредбу из члана 17. став 1. и 454. став 1. Закона о облигационим односима, те одредбе члана 277. и 324. истог Закона.

Првостепени суд је на утврђено чињенично стање у овом спору мале вредности, применио одредбе Закона о облигационим односима Републике Србије, као меродавно право за материјално – правни однос парничних странака, а то је Уговор о купопродаји, иако у том делу треба применити Конвенцију Уједињених Нација о уговорима о међународној продаји робе, која је ратификована законом „Службени лист СФРЈ – Међународни уговори бр. 10-1/84“ и коју Конвенцију је ратификовала Босна и Херцеговина, али наведено не утиче на правилност првостепене пресуде, јер је и применом наведене Конвенције, имајући у виду утврђено чињенично стање мериторни исход исти.

С обзиром да је утврђено да су парничне странке биле у материјално – правном односу купопродаје за предметне књиге, да је тужилац своју обавезу испунио као продавац и испоручио књиге туженом чиме му је пренео својину, а тужени није исплатио купопродајну цену нити доставио доказе у погледу тих чињеница, то је првостепени суд полазећи од горе цитираних писаних доказа, али и Извода отворених ставки од 31.12.2015. године, који је тужени потписао и учинио неспорном висину потраживања тужиоца, правилно одлучио као у ставу I изреке побијане пресуде усвајајући тужбени захтев тужиоца.

Жалбеним наводима тужиоца којима се позива на примену одредбе члана 18. Закона о рачуноводству, није доведена у сумњу правилност првостепене пресуде. Наведена одредба није релевантна у овом случају, него су релевантне одредбе из члана 31., 53. и 78. Конвенције Уједињених Нација о уговору о међународној продаји робе и утврђена је битна чињеница да је тужилац као продавац испунио своју обавезу а тужени као купац своју обавезу исплате цене није испунио. Стога, није релевантно да ли је у 2016. и 2017. године сачињаван Извод отворених ставки између парничних странака, јер тужени није доставио доказ да је исплатио купопродајну цену.

Првостепени суд је правилно закључио да је тужени пасивно легитимисан и да се налази у материјално – правном односу по основу купопродаје са тужиоцем.

Првостепени суд је у погледу застарелости потраживања тужиоца, с обзиром да је тужилац продавац, правилно применио као меродавно право право Републике Србије сагласно одредби члана 20. тачка 1. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља и то одредбе члана 374. став 1. и члана 361. став 1. Закона о облигационим односима, закључујући да није истекао трогодишњи рок застарелости од дана када је тужилац имао право захтевати испуњење обавезе до подношења тужбе.

Првостепени суд је правилно одлучио о затезној камати, примењујући одредбе Закона о затезној камати, а ово с обзиром да је у овом случају тужилац продавац, те се као меродавно право у погледу врсте затезне камате има применити право продавца, сагласно одредби члана 20. тачка 1. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља. Из горе наведених разлога, жалбеним наводима туженог није доведена у сумњу правилност првостепене пресуде у ставу I изреке.

Основано у жалби тужени указује да је тужилац уплатио на име предујма трошкова постављања привременог заступника укупан износ од 70.000,00 динара, а да је привремени заступник адвокат на име трошкова привременог заступника потраживао износ од 36.000,00 динара. Стога је првостепени суд неосновано обавезао туженог да тужиоцу исплати укупно 70.000,00 динара који се односе трошкове привременог заступника, јер је требало тај износ умањити за трошкове привременог заступника које је потраживао и то је 36.000,00 динара, као и за износ од 5.145,00 динара на име трошкова објављивања огласа о постављању привременог заступника у „Службеном гласнику“. Стога, када се од досуђених трошкова од 159.890,00 динара, одузме износ од 36.000,00 динара, као и износ од 5.145,00 динара (28.855,00 динара, за колико треба умањити трошкове) тужиоцу припадају укупни трошкови од 131.035,00 динара. Стога је одлуку о трошковима ваљало преиначити.

Из свих наведених разлога, применом одредбе члана 390. и 401. тачка 3. Закона о парничном поступку, у вези са одредбом члана 165. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

С обзиром да је тужени успео у незнатном делу у жалбеном поступку и то у односу на један део трошкова поступка, нису му досуђени трошкови другостепеног поступка.

НМ/ББ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА

Младен Николић, с. р.

За тачност отправка